

ONESNAŽEVANJE OKOLJA V SLOVENIJI

KAJ JE ONESNAŽEVANJE?

Onesnaževanje je vnašanje in kopičenje škodljivih snovi v okolje.

KAJ ONESNAŽUJEMO?

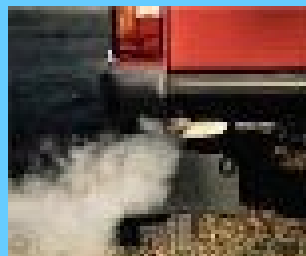
➤ Vode(jezera, reke, močvirja, morja)

➤ Tla

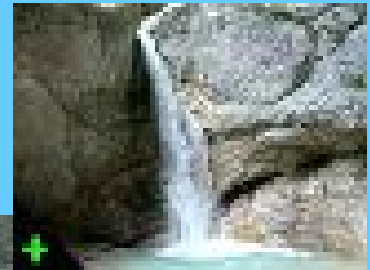
➤ Zrak

➤ Drugo(elektro, magnetno sevanje)

VODA

- VODA JE NAJBOLJ DRAGOCENA DOBRINA
- POMEMBNA JE ZA ŽIVLJENJE
- UPORABLJAMO JO V DOMOVIH IN INDUSTRIJAH

STOPNJE ONESNAŽENOSTI VODE

- 1. Stopnja; NEOPOREČNA VODA
- 2. stopnja; UPORABNA S KLORIRANJEM
- 3. stopnja; ZA PITJE NEUPORABNA
- 4. stopnja; ZELO ONESNAŽENA VODA

GLAVNI ONESNAŽEVALCI:

- NEPOSREDNO (gospodinjske odplake)
- POSREDNO (industrija)
- KMETIJSKI IN DRUGI VIRI

VODE KOPNEGA

- Med vode kopnega štejemo (vode rek, potokov, podtalnic in jezer)
- Podtalnica je najpomembnejši vir pitne vode saj preskrbuje preko 90% prebivalstva

OSNAŽEVALCI

❖ Komunalne odpadne vode

❖ Industrija

❖ Kmetijski in drugi viri

MORJE

- Morja so močno onesnažena
- Vse snovi ki jih zavržemo na kopnem prej ali slej končajo v rekah in nato v morju
- Na morskem dnu se kopičijo prava smetišča

MORJE V SLOVENIJI

- Tržaški zaliv je majhen in plitev, zato je pod močnim vplivom sprememb
- vplivajo pritoki rek, morski tokovi in veter
- pritok reke Soče
- največji onesnaževalec je komunalna odpadna voda (iz gospodinjstev)
- industrija Luka Koper (pomorski promet)

ZRAK

- Zemeljski zračni plašč delimo na tri plasti:
 - Troposfero(sega do 12 km nad zemeljsko površino)
 - Stratosfero(sega od 12 do 50 km)
 - Ionosfero(od 50 km dalje)
- Vse tri plasti skupaj imenujemo atmosfero

ONESNAŽEVALCI

- Onesnaževalci so (gospodinjstva in industrije), ki odvajajo v zrak žveplov dioksid, dušikov oksid in razne druge pline

MEJNE VREDNOSTI

- Onesnaženost merimo z mejnimi vrednostmi, ki jih je določila Svetovna zdravstvena organizacija

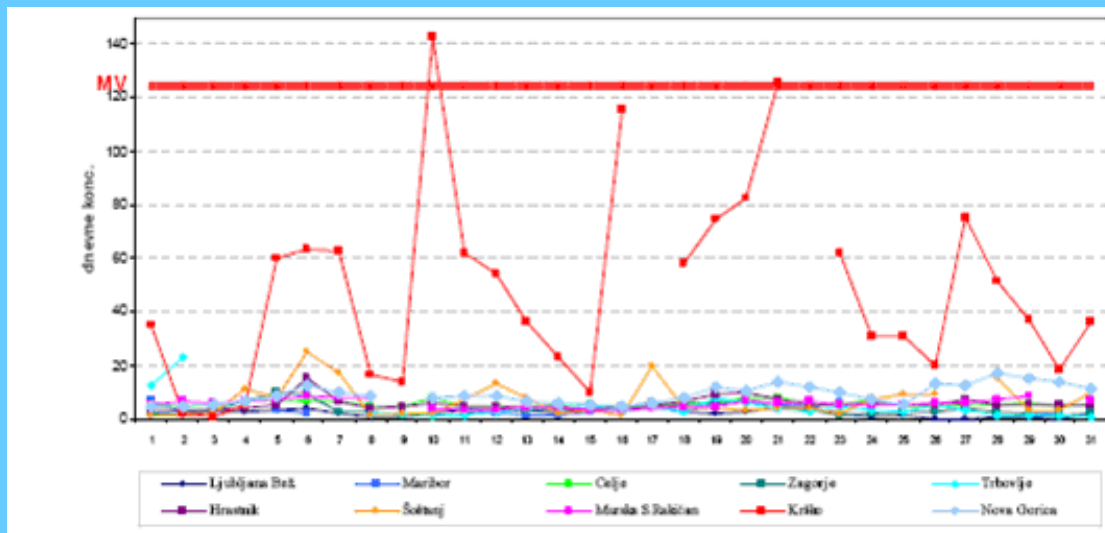
	1 ura / 1 hour	3 ure / 3 hours	8 ur / 8 hours	Dan / 24 hours	Leto / year
SO ₂	350 (MV) ¹	500 (AV)		125 (MV) ²	20 (MV)
NO ₂	200 (MV) ²	400 (AV)			48 (DV)
CO			10 (MV) (mg/m ³)		
Benzen					7 (DV)
O ₃	180(OV), 240(AV), AOT40		120 (CV) ⁵		40 (CV)
delci PM10				50 (MV) ⁴	40 (MV)

¹ – vrednost je lahko presežena 24-krat v enem letu
² – vrednost je lahko presežena 18-krat v enem letu
³ – vrednost je lahko presežena 3-krat v enem letu
⁴ – vrednost je lahko presežena 35-krat v enem letu
⁵ – vrednost je lahko presežena 25-krat v enem letu – cilj za leto 2010

- Tabela 1: Pregled mejnih, alarmnih in dopustnih vrednosti koncentracij

ZRAK V SLOVENIJI

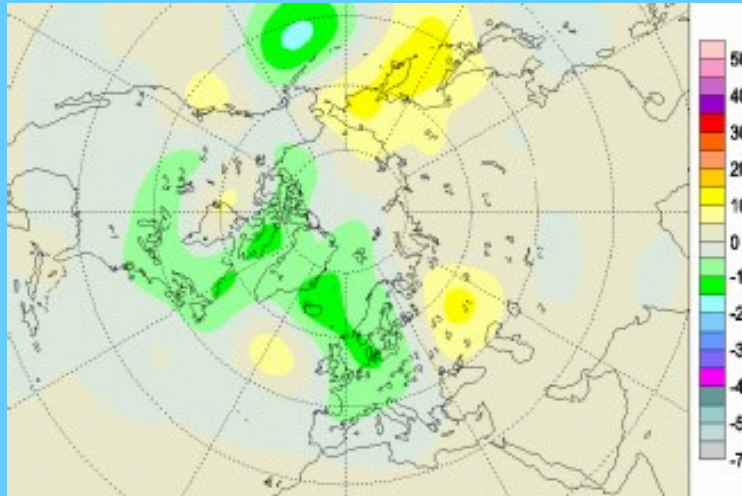
- Na kakovost zraka v Sloveniji največ vplivajo emisije snovi v državi

- Slika 2: Pregled povprečne dnevne koncentracije SO2

OZON

- plini povzročajo segrevanje ozračja
- ozon nas ščiti pred UV sevanjem

Temno zelena barva je območje, kjer je zaščitna ozonska plast 10 do 15 % tanjša kot povprečje

TLA

- Tla so vir hrane za vsa živa bitja
- Na kakovost tal vplivajo vremenske razmere
- To je vpliv kroženja vode

TLA V SLOVENIJI

- V Sloveniji je ugotovljena povečana vsebnost kovin v okolici Celja in Jesenic
- Mežiška dolina je onesnažena s svincem, cinkom in kadmijem, prav tako je svinec ob večini glavnih cest, kjer promet ni tekoč
- Višje vrednosti bakra so v okolici Kopra, manj na Dravsko Ptujskem polju, Krškem polju in okolici Celja

DRUGI ONESNAŽEVALCI

- Hrup
- Toplota
- Električno in magnetno

HRUP

- Hrup je posebna vrsta onesnaževanja
- Je fizikalni vpliv, ki vznemirja ljudi in živali ter povzroča stres
- Promet in motorji so glavni povzročitelji prevelikega hrupa v naravnem okolju

TOPLOTA

- Toplota nastaja v procesu – v industriji
- V večini termoelektrarn in jedrskih elektrarnah pri proizvodnji sproščajo veliko toplote
- ta spreminja vremenske razmere (več neurij, sušnih obdobj...)

ELEKTRIČNO IN MAGNETNO

- Električno in magnetno onesnaževanje je manj znano
- Mednje spadajo učinki daljnovodov, električnih napeljav in razsvetljave

PRIPOROČILA

- Čistilne tehnologije v vsej industriji in v domačih podjetjih
- Omejiti porabo sredstev za varstvo rastlin,
- Skrbno ravnati z vodo
- Pravilna izbira in poraba energije
- Odpadke zbirati, razvrščati in reciklirati
- Urediti kanalizacijske mreže in zgraditi primerne čistilne
- Uvedba visokih kazni za okoljske prekrške
- Urediti depozije
- Uporabljati izdelke, ki so okolju prijazni

LITERATURA

- 1. Šolski ekološki vodnik, Tehniška založba Slovenije, 2005
- 2. <http://www.arso.gov.si>
- 3. <http://www.gepg.si/showprintingarticle.php?id=6>
- 4. <http://geografija.si>
- 5. Okolje in ekologija, Pomurska založba, 1994
- 6. Statistični letopis Republike Slovenije 2001
- 7. Okolje v Sloveniji, Poročilo o stanju okolja 2004